

JEDAN GRAD, JEDNA BORBA

Piše ko zna, smije i umije; izlazi kad treba i mora; štampa se u kućnoj radinosti.

Deponije otpada u BiH: kako nas vlasti truju

O ČEMU ZNAMO SVE	O ČEMU NE ZNAMO NIŠTA
<ul style="list-style-type: none"> • o svim izjavama Izetbegovića/Dodika/Čovića i odgovorima Čovića/Izetbegovića/Dodika • o tome šta svakom od gore spomenutih kažu Angela Merkel i Redžep Erdoan i Valentin Incko • o svakom centimetru Pelješkog mosta... ... i Sutorini • o izvještajima i upitnicima Evropske unije	<p>0</p> <p>deponijama otpada koje VLASTI otvaraju u neposrednoj blizini naselja, bez ikakvog uređenja i kontrole</p> <p>i</p> <p>koje truju nas, zemljište, živi svijet</p>

Kako se odlaže otpad u Bosni i Hercegovini?

- Jedna trećina stanovništva NEMA organizovan odvoz i odlaganje smeća. Problem rješavaju divljim deponijama, bacanjem u rijeke i nekontrolisanim paljenjem otpada.
- Većina opštinskih deponija nalazi se na neodgovarajućim lokacijama i potpuno je neuređena, iako već 15 godina postoji zakon koji nalaže uređenje deponija – radi smanjenja posljedica zagađenja koje trpi stanovništvo.
- Opasne materije odlažu se bez ikakve kontrole. Lokacije odlagališta opasnog otpada uglavnom su nepoznate, pa nije moguće procijeniti ni štetu koju nanose stanovništvu i okruženju.

RIZICI

! Na deponijama svaka kiša rastvara različite opasne materije iz otpada, npr. teške metale. Tako nastaju ocjedne vode koje dospijevaju u podzemne vode i riječne tokove iz kojih se crpi voda za našu upotrebu. To može dovesti do teških trovanja – sa smrtnim posljedicama.

! Dim iz svakog požara na deponiji sadrži neke od najotrovnijih supstanci koje mogu izazvati rak, genetske poremećaje i niz oboljenja disajnih organa, ili pogoršati tegobe već oboljelih od srčanih i bolesti disajnih organa.

! Raspadanjem organskih materija na deponiji nastaje tzv. deponijski gas koji može uzrokovati ozbiljne zdravstvene probleme stanovništvu koje živi u neposrednoj blizini deponija.

! Pepeo od požara na deponiji dugo se zadržava u tlu, vodi i na biljkama. Tako dospijeva i u organizme ljudi i domaćih životinja, te može uzrokovati teška oboljenja, uključujući i rak.

Kako izgleda uređena deponija:

- Dno deponije je prekriveno vodonepropusnom folijom i ima postrojenje za prečišćavanje voda koje se cijede iz otpada.

- Otpad je prekriven nepropusnim folijama i zemljom, čime se otklanja mogućnost izbijanja požara i eliminiše vonj smeća.

- Problem deponijskog gasa koji nastaje raspadanjem otpada moguće je riješiti prikupljanjem gasa, koji se onda može koristiti i u proizvodnji električne energije.

- Ograđena je i ima dežuru 24 sata dnevno. Raspolože odgovarajućom mehanizacijom i infrastrukturom.

Goražde

- Deponija na 1,5 km od centra grada
- Kantonalna inspekcija bezuspješno pokušala zatvaranje
- Usljed požara u augustu 2018. godine, stanovništvo Goražda izloženo je nekim od najotrovnijih gasova.
Požar je trenutno ugašen, ali može buknuti svakog časa i gorjeti više sedmica, pa i mjeseci.

Konjic

- Deponija je samo 400 m udaljena od centra grada. Sve vode koje se cijede iz smeća završavaju u Neretvi.

Tuzla

- Radeno je uređenje deponije, ali nije okončano, niti se deponija održava na odgovarajući način.

Stolac

- Opštinska deponija smještena je pokraj rijeke Bregave koju direktno ugrožava.

Unsko-sanski kanton

- Opštine se nisu dogovorile oko lokacije kantonalne deponije, mada su milionske namjenske kredite Svjetske banke uredno potrošile u nepoznate svrhe, a preko preduzeća u osnivanju koje na kraju nije uradilo – ništa.
- Sad umjesto jedne uređene, ovaj kanton ima osam neuređenih deponija - dvije od njih (Bihać i zajednička deponija za Cazin, Bužim i B. Krupu) direktno zagađuju Unu.

Sarajevo

- Potrošeni ogromni novci na uređenje deponije - niti jedan problem nije trajno riješen. Deponija se ne održava. Ni postrojenje za prečišćavanje ocjednih voda ni pogon za proizvodnju struje uveliko NE rade.

Mostar

- Kraj Mostara je napravljena regionalna deponija, ali neke opštine (poput Širokog Brijega) i dalje odlažu otpad po selima, najčešće bez saglasnosti lokalnih zajednica i u pravilu bez ikakvog uređenja, jer tako izbjegavaju plaćanje deponijske naknade

Široki Brijeg

- Komunalno poduzeće kojim upravlja sama opština, kao i gradske firme svakodnevno pale otpad u neposrednoj blizini grada koji se zbog toga guši u dimu.

„...Skoro svaku noć gori kod tzv. kolektora pod blagoslovom gradskih vlasti. Ne može bit da za to ne znaju i da se mi trujemo iz noći u noć. Evo ja sam noćas mislila zvat i policiju, ali bi mi se smijali pa nisam, i hitnu suprugu koji nije spavao do zore jer mu je bilo slabo od smrada koji je ušao u sobu. (...) Mislim da je ono otpad od Vika, možda i Mepasa i svi to znaju i puštaju iz noći u noć. Sramota, nastavi li ovako, zvat ću cijelu noć i tog Zorana i policiju i sve službe. Čudite li se otkud rak toliki, e pa nemojte više. Vidite da nam ne smeta Bajaga spavat ni Bakir nego naši domaći, otrovan zrak, voda i hrana. Sramota.”

(komentar na: www.jabuka.tv, povodom požara u Širokom Brijegu, 31.07.2018.)

**NAVEDENI SLUČAJEVI NISU IZNIMKE – SLIČNO JE U DESETINAMA OPŠTINA ŠIROM ZEMLJE:
U PITANJU JE POLITIKA OPŠTINSKIH I DRUGIH VLASTI**

Šta je rješenje?

Izgradnja uređenih regionalnih deponija, te propisno zatvaranje svih deponija koje predstavljaju rizik po okoliš i ljude.

Alternativa?

Iskorištavanje otpada za proizvodnju električne energije ili toplote, što iziskuje nešto veća početna ulaganja u spalionice, ali se dugoročno višestruko isplati.

Da li ste znali?

Uređenje kompletnog sistema odlaganja otpada u cijeloj BiH koštalo bi koliko 25 kilometara autoputa.